

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

MI MLADI BORCI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 26 DIN, PODPORNIA VSAJ 30 DIN. — POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO I.

LJUBLJANA, PETEK, 25. DECEMBRA 1936.

ŠTEV. 15.

OŽIČ! Spomin, ki kakor sonce žari v mrak in gluhoti zimskih noči. Resnica, ki navdaja srca s toploto in nedopovedljivo srečo.

Odpri so se nebesa in rodila Odrešenika. Neznani in reven je prišel na svet. Devica je rodila Dete in ga položila na slamo. Pastirji so se mu prišli pokloniti. Betlehemske poljane pa je objel nebeški sij in zadonel je angelski spev: »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji!«

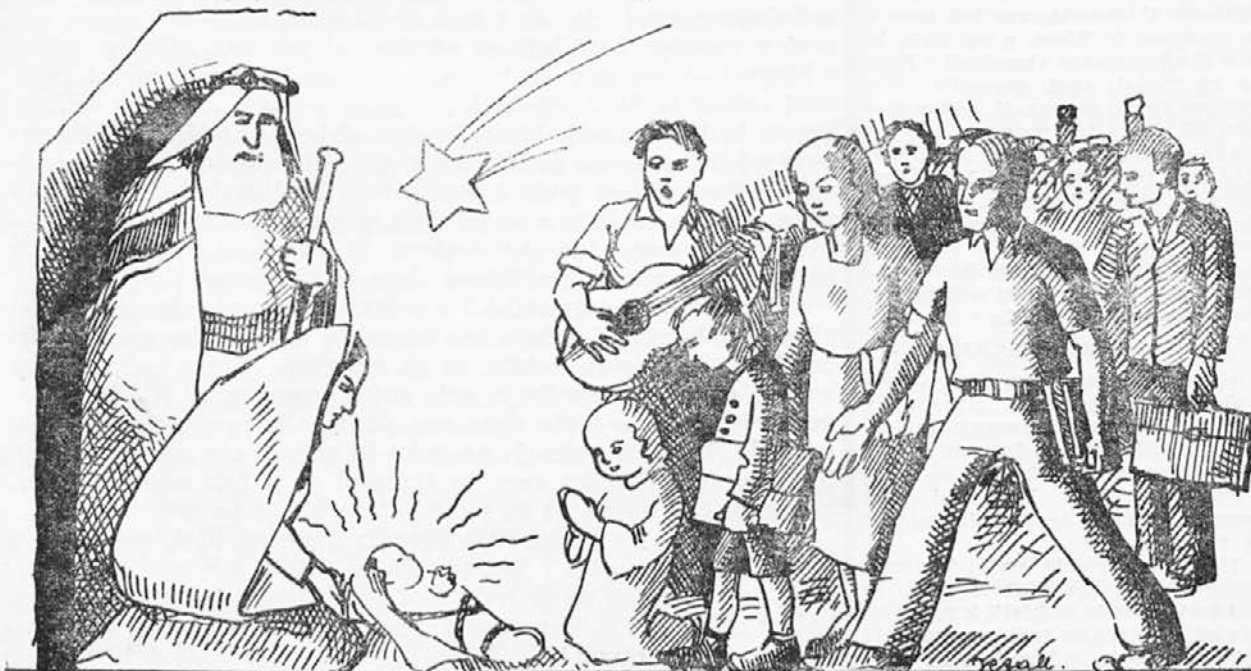
Mir oznanja angelsko petje ob njegovem prihodu. V tem je obseženo vse: ljubezen, pravica, veselje, sreča. Vsega tega bodo deležni tisti, ki priznavajo dete na slami za svojega Kralja in Odrešenika.

Današnji svet ga ne priznava. Zavrača ga in dviga proti njemu pesti. Zato je ves nemiren: brat grozi bratu, sestra sestri, narodi se sovražijo in ščuvajo med seboj. Bogatin ne najde sreče, revež preklinja uro, v kateri se je rodil.

O, prisluhni, brat, vzdrami se sestra! Obstoje narodi in poslušajte angelsko pesem svete noči! V njej je rešitev in sreča.

Brat moj, odpusti mi na sveti božični večer, če imaš kaj proti meni! In če imam jaz kaj proti tebi, odpuščam! Podaj mi roko in napotiva se k jaslicam, kakor pastirčka revna in spokorna! Poklekniva pred božje Dete in prosiva: jaz zate, ti zame.

Glej, božje Dete, naše duše so kakor odprte posode! Napolni jih v sveti noči do vrha s svojim mirom, ki se bo potem kakor kipeča reka razlil iz nas in se širil od duše do duše, dokler ne bo zadnjega človeka vdanega pripeljal Tebi v naročje!

Društvo sv. Luka na Kitajskem

Kitajski katoliški zdravniki iz Sanghaja so se organizirali v društvo sv. Luka. (Pri ustanovni seji, ki se je vršila v novi zbornici univerze »Aurora«, je bil izvoljen izvršilni odbor). Društvo naj bo stanovsko društvo vseh katoliških kitajskih zdravnikov, naj proučuje medicinska vprašanja s stališča katoliške morale in prepaja kitajsko ljudstvo s katoliškim navedenim svetovnim nazorom. Temu namenu naj služi predvsem četrtletni časopis.

Ali imamo pri nas tako društvo?

Kapitalistu

»Ta svet, ki si ga vi, maloštevilni bogataši, skušate samo za sebe osvojiti, je bil ustvarjen v uporabo vsem živim stvarjem... Poglejte! Še ptice in ribe žive skupaj, ne da bi druga druga kaj žalega storile. Nasprotno: skupno življenje jim služi v varnost. Samo ti, človek, izključuješ svojega sobrata iz družbe vsega človeštva in od skupnega uživanja zemeljskih dobrin. Živalim gradiš bivališča in hleve, ljudem pa hiše podiraš.« (Sv. Ambrož.)

Resen opomin

Pred časom je španski dopisnik angleškega katoliškega lista »Universe« poročal iz Španije: »Sedanjenja položaja so v glavnem krive napake tako zvanih dobrih ljudi. Napredek Katoliške Akcije je zelo ovirala brezbriznost... Pravijo tudi, da se je 40% volilnih upravičencev vzdržalo glasovanja, ker so se bali, da bi jih prištevili k pristašem preveč konservativne politike. Ta dejstva so resen opomin za nas vse. Le čemu brezbriznost in strahopetnost?«

Dva protestantska vladarja o papeštvu

»Štiri in štiridesetkrat«, je rekel Friderik V. Pruski, »so bili papeži že pregnani iz Rima, a vsi tisti, ki so v škodo papežev vkorakali v Rim, so ga morali spet zapustiti. Nasprotno pa so se papeži vedno spet povrnili, če so bili pregnani.«

»Papež svoje vojske vedno nazaj dobi.« je pisal v 18. stol. kralj Friderik II. Pruski Voltairu. »Kako to, gospodje filozofi? Le napenjanje svoje možgane, le kopicite vzrok na vzrok, a papež bo v enem dnevu razmetal vse, kar boste vi s težavo v dvajsetih letih zgradili.«

Milica o Katoliški Akciji

»Ravno v današnjem času je potrebno zgrabiti celega človeka in misliti in prvi vrsti na osvajanje duš. S to mislijo tudi v javnem življenju ne smemo odnehati.«

Samo resnično krščanski svet nam bo prinesel trajno blagostanje in zanesljiv mir.

Nebo naj pošlje naši domovini mnogo svetniških mož in žena, ki naj bodo narodu voditelji k nebeškemu cilju, s tem pa tudi k zemskemu blagostanju in zadovoljnosti.«

Sveti večer...

Pa mi je sredi smeha in petja sošolcev postalo čudno težko. Ne vem, zakaj — toda njihova pesem mi je hipoma postala nekam tuja, skoraj zoprna. Hotel sem biti sam, čisto sam, daleč stran od smeha in vpitja naših učilnic, zakaj v meni se je nenadoma prebudila druga pesem, vsa lepa in svetla. Pesem otroških dni; saj so otroški dnevi kakor pesem, ki sega do neba. Pa še ena pesem, polna vere in otroške pristrčnosti — Sveta noč, blažena noč...

Otroški dnevi in božična pesem — —. Kadar se spomnim prav zgodnje mladosti, si nehote zapojem to staro, a večno lepo pesem in zdi se mi, da sem spet tisti otrok, ki je na sveti večer kot zamaknjen gledal v jaslice in s pesmijo in molitvijo po svoje molil Jezuščka sredi ovčic in pastirjev.

Pa mi je tisto popoldne sredi smeha in petja sošolcev postalo čudno težko — in nič več nisem mogel vzdržati med njimi. Ukradel sem se v posebno sobo, kamor hodim, kadar hočem biti sam. Tam stoji klavir. Ah, saj ne znam igrati nanj, a eno pesem sem se naučil, ki jo igram vsako leto okrog božiča. Z nerodnimi prsti sem se dotaknil gladkih, malce zarumenelih tipk. Izpod njih je zadrhtela sladka melodija. Ustnice so se kar same razklenile in se razvezale v tiho šepetanje: Sveta noč, blažena noč! Potem sem klavir zaprl in se zamislil. Glasovi, ki so se še lovili med stenami, so me zazibali v čudno mehko, otroško-toplo čustvo. Pravijo, da sem sanjav človek. Pa menda nimajo prav! Zaprl sem oči, pred dušnimi očmi pa so se začele slikati lepe slike — zasanjal sem o svetem večeru pri nas doma.

Ali veste, kakšni so sveti večeri na kmetih? To so najlepši večeri, kakor svetli prameni se vijo skozi temo drugih dni in noči. Sveti večer na kmetih! Ko se zapro nebeška okna in leže na zemljo noč, se odpro duše, očesa ustvarjena po božji podobi. Jasno in toplo zavalovi po zraku večerni ave in takrat romajo duše, romajo, romajo... Med njegovim zvonjenjem se odkrije oče, prične moliti in med tem stresa kadilo na žerjavico v posodi, mati pa vzame blagoslovljeno vodo in da najmlajšemu otroku oljkovo vejico. Nato gredo kakor za procesijo. Prvi gre oče. V desni drži posodo s kadilom, z levo pa vodi najstarejšega sina, bodočega gospodarja. Za njima stopa mati, rahlo sklonjena, ker nosi v naročju najmlajšega otroka, ki pomaka oljkovo vejico v blagoslovljeno vodo in kropi. In potem vsi drugi otroci. Najprej pokadijo hlev, da bi bila živina zdrava... Tako hodijo, kropé, kadé in prosijo blagoslova za sleherni kotichek. Ko se vrnejo v hišo, pokropé jaslice, ki so jih bili napravili otroci popoldne, in kruh, ki ga bodo o svetih treh kraljih dali živini. In še vedno molijo, toplo in z zaupanjem, očenaš za očenašem pleto — to so svetli, srebrni in zlati trakovi, ki segajo od njihovih src do neba. Kakor v ognju očiščeno zlato so ti očenaši!

Sveti večer na kmetih! Po večerji se zgrnejo otroci pred jaslicami. Najmlajši sedejo kar na mizo. Oči so jim uprte v Jezuščka in Marijo in Jožefa, ki ga varujeta. Sveta noč, blažena noč! Ustnice se premikajo, grla pojo in srca pojo! Nič izmaličnega, vse je tako toplo občuteno, domače in preprosto, da sami ne vedo, kdaj se primejo za roke in pojo, pojo... Sveta noč, blažena noč! Koliko vere in ljubezni je v teh očeh, ki žare, kakor bi bili biseri, ki se morajo izžareti še to noč.

Da bi ves svet imel tisto vero in ljubezen, ki se lesketata v otroških očeh, uprtih v jaslice! Da bi občutil ves svet toliko veselje nad tem, da se je rodil Zveličar, ki bo rešil svet huđega, kakor naši kmetje, ki na sveti večer sredi svojih otrok sami postanejo kakor otroci!

Sveta noč, blažena noč! Gospod daj nam mir, ki ga svet ne more dati, daj nam vere, upanja in ljubezni! Utrdi nas, da bomo kakor kremen v teh težkih dneh! Jezušček, daj nam moči! Pa sem zaželel tisto popoldne, da bi bil vedno otrok. Razumajte me prav: Nočem se umikati bojem in viharjem, ne, le to si želim, da bi imel vedno tisto trdno, močno vero, kot sem jo imel takrat, ko sem še kot otrok z vsem srcem in vso dušo po svoje molil Jezuščka v jaslicah, Jezuščka, ki sem zaupal vanj z vso iskrenostjo otroške duše in mu pel vedno lepo božično pesem: Sveta noč, blažena noč...

— nik.

Polnočnica

Bilá je polnočnica. Velika množica meščanov je prihitela v staro mestno cerkev, ki je žarela v svitu luči. Stekleni lestenci so se dvigali skozi oblake kadila, ki se je dvigalo iznad oltarja in se širilo. Stala sem v ozadju cerkve, ob nekem stranskem oltarju, pokrite s sivkasto belim prtom. Velika gneča in slab zrak sta me utrujala, bučanje orgel mi je postajalo zoprno in glasovi pevcev so se mi zdeli rezki. Pogled na oltar so mi zakrivali drugi, ki so bili pred menoj. Popolnoma nič božično razpoložena sem slonela na oblastem stebri, s katerega se je luščil omet, in zrla v barvasta okna na nasprotni strani.

Nenadoma me je nekdo potegnil za rokav. Zganila sem se in opazila mlado žensko s spečim otrokom v naročju. »Oprostite, ali bi hoteli vzeti otroka v naročje, medtem ko grem k obhajilu,« mi je zašepetala. Prikimala sem in nastavila nekam nejevoljno roke, češ zdaj bom pa še tuje otroke péstovala. Žena mi je položila v naročje spečega fantka. Pogledala sem ga le mimogrede in ga leno držala. Potem pa sem ga pričela opazovati. Rdeč nosek in lička so gledala izpod bele volnene kapice, ki je bila še popolnoma nova, in majhna usta so bila rahlo odprta. Debeli ročici sta mu viseli preko moje lakti. Spal je mirno, le tu pa tam je zganil z glavo, da bi se skrtil pred lučjo, ki mu je svetila v obraz. Čim dlje sem ga gledala, tem bolj se mi je zdel ljubeč. »Ti revček, ti,« sem si mislila, »kako sriš! In še veš ne, da te ne drži mama, ampak tujka. Bog ve, ali bi se me prestrašil, če bi se zbudil?« In kot bi uganil moje misli, se je nenadoma malo dvignil, da se mu je snela bela čepica in so se vsuli temni kodri izpod nje. Lahno je skremžil obraz in vame je zastrmel dvoje čudno temnih in globokih oči. Bile so silno lepe. Kot da bi nečesa vdano prosile. Ljubeč nasmeh mu je obrobil usta in roka, ki mu je mrtvo visela preko moje, se me je trdno oklenila. Pritisnila sem ga močneje k sebi. Oči so me še vedno gledale razumno in milo. Počasi pa so se začele veke z gostimi trepalnicami zapirati in smehlaj je izginil z obraza. Otrok je zopet zaspal. In nenadoma me je preširilo veselo in skrivnostno: »Mar se ni iz otrokovih oči ozrl name, ki stojim tu brez vsake vneme s hladno malomarnostjo in se dolgačasim. Ko srca drugih trepečejo v skrivnostni radosti, sam božji Otrok, danes v tej noči rojeni. Prišel je in mi v hipu dal okusiti veselje, ki mi je bilo prej tuje.« In že sem tonila v tihi in prisrčni zahvali do njega, Otroka, velikega v vsej svoji nebogljenosti. —

Dečkova mati se je vrnila od obhajilne mize. Ko je hotela vzeti otroka, sem jo prosila, naj mi ga pusti do konca polnočnice. Začudeno je privolila. V meni pa se je napolnila vsa tista praznina, ki sem jo občutila že ves večer, s svetim mirom. Doživljala sem rojstvo Gospoda. In ko je bilo končano, sem poljubila dečka na zaprte oči, na oči, ki so mi oznanile prihod Boga.

Šest hudičev zadošča v Rusiji

Sovjeti, ki so napovedali vojno Bogu, tudi o hudiču ne marajo nič slišati.

Ruski dramatik Savin je končal neko gledališko igro. Prinese rokopis cenzorju. Ta rokopis pazljivo prebere pa opomni, da je beseda »hudič« v drami dva in dvajsetkrat.

»To je preveč!«

»Kaj naj storim?« vpraša avtor.

»Črtajte šestnajst hudičev pa igro dovolim.«

Savin se je uklonil.

Zdaj vemo, koliko hudičev dopušča boljševiška cenzura.

Komunizem ima dva obraza: privlačnega, če se predstavlja množicam tistih dežel, kjer še ne gospodari; odurnega tam, kjer gospodari. Najučinkovitejši sredstvo proti komunizmu je socialni nauk Cerkev in KA.

(Kardinal Liénart.)

Pridobivanje

Še preden je sveti oče leta 1928. pozval kitajske katoličane, naj se združijo v Katoliški akciji, je Lo-Pa-hong že zbiral okoli sebe vplivne katoličane, ki se še sedaj (v oficijelni) Katoliški akciji sestajajo vsako soboto, da si razdele delo za nedeljo. V nedeljah grede v revna predmestja in okolico, dele ljudem katekizme in druge katoliške spise in poučujejo nevedne v krščanskem nauku. Samo v l. 1927—28 je KA na takih obhodih krstila 13.900 umirajočih. In to akcijo vrše odlični gospodje v poganskem svetu!

Apostolat — pravica laikov

Naš Gospod ni dal hierarhijski monopolu na apostolat, ampak samo vodstvo. Apostolat laikov ni samo dolžnost, temveč tudi njihova pravica, ki jo smejo zahtevati, pravica ravno zato, ker je dolžnost.

(Msgr. L. Civardi.)

Brezbožniški parlament

V februarju prihodnjega leta namerava Moskva sklicati 1600 delegatov iz 46 dežel. Ustanoviti hočejo mednarodno brezbožno organizacijo in urad za svetovno propagando proti veri.

Prepovedana dobrodelnost

»L'Avvenire d'Italia« poroča dne 24. maja 1935, da so v Rusiji obsojili katoliške duhovnike Lovrenca Wolfa, Janeza Alberta, Antona Hofmanna, Johanna Tubbergerja, Rphaela Lorama in msgra. Krutčinskega na deset let prisilnega dela in jih pregnali v Solovke, češ da so svojim ubožnim župljanom delili miloščine, ki so jih dobivali iz inozemstva.

NAŠA POT XI. IMMORTALE DEI

se bo zaradi preobloženosti v tiskarni žal nekoliko zakasnila.

Kakor vedno v zgodovini, tudi danes vstajajo mnogi sovražniki vere in Cerkve. Med njimi so na prvem mestu komunisti. Kdor misli, da je mogoče združiti komunizem z vero, se zelo moti.

Lenin je rekel: »Boga sovražim. Bolj je nevarna ljubezen do Boga, kot najbolj umazani grehi. Vera je opij za ljudstvo. Proti njej se moramo boriti. To je sicer na zunaj lahko. V resnici je pa to težka naloga. Treba je vero iztrgati ljudem iz srca. Da bomo to mogli izvršiti, se je treba ravnati po navodilih Jarslavskega:

1. Znanstveno je treba dokazovati, da svet in življenje na svetu izvira iz raznih gibanj materije, da za to ni treba Boga.

2. V cerkvah se shajajo proletarci s kapitalisti; dokazujemo, da je kapitalistična iznajdba.«

Ti nauki so sicer otročji, a nevedne mase zastrupljajo. V protiverških spisih, ki izhajajo v Moskvi, se največkrat bereta ti dve laži. Spadata v nekak komunistični katekizem. To so komunistični dokazi, da ni Boga.

Katoliški učenjaki so morali na to odgovoriti. Izpolnili so svojo nalogo, ko je več francoskih pisateljev spisal knjigo: »Somme catholique contre les Sans-Dieu.« V njej so komunistično protiverško propagando znanstveno pobili.

Prvo poglavje ima naslov: Svet, njegov nastanek in zgradba. Z najnovejšimi znanstvenimi podatki pokažejo, kako materija in njeno gibanje dokazuje, da Bog biva. Atomska teorija dokazuje, da svet ni mogel nastati slučajno. Tudi življenje ni moglo nastati samo od sebe po preobrazbi iz neorganskih bitij v višja, sploh, da življenje ni moglo slučajno nastati.

Nato ovrže še drugi del marksistične trditve, da so Cerkev in njene ustanove iznajdba kapitalistov. Marksisti trdijo, da pri primitivnih ljudstvih vere ni; knjiga hitro dokaže, da to ni tako, da je ta trditev neosnovana. Nato dokažejo, da je Kristus sin božji, in da so svetopisemske knjige stare in nove zaveze zanesljivi in verodostojni zgodovinski viri. Naposled pokaže, da je Cerkev vedno branila človeške osebe in socialne pravice in dolžnosti.

Knjiga obsega 600 strani in stane le 15 frankov (40 din).

Glavna skrb katoliškega tiska

Na II. mednarodnem kongresu katoliških časnikarjev v Rimu, o katerem smo že v našem listu poročali, se je poudarjalo, da mora biti glavna skrb katoliškega tiska, širiti najvažnejše papeške dokumente, t. j. okrožnice, nagovore, pisma itd. Raimondo Manzini, urednik lista »L'Avvenire d'Italia«, je takole označil razmerje katoliškega čas-

Na tisto sveto božično noč

Bilo je na sveti večer. V svoji podstrešni sobici je sedel Bogdan Senan in mislil. Luči ni prižigal, ker je ni imel, peči ni kuril, ker je ni bilo. V suknjo je bil zavil, za mizo je sedel z glavo v dlani zakopano in mislil.

Dobro leto je že tega, kar sameva v tej izbi, odkar mu je umrla mati. Prijetno mu je bilo prejšnja leta, hodil je na gimnazijo, mati pa je skrbela zanj z vso ljubeznijo. Nizko sobico sta imela zunaj mesta, pa je bila tako prijetna. In ko je mati na sveti večer postavila jaslice in dve drobni svečki prižgala ob njih, da je medla in skrivnostna svetloba napolnila sobo, takrat je bilo lepo in dvakrat prijetno.

Potem se je vse spremenilo. Očeta ni nikdar poznal, matere ni bilo več, bil je prepuščen samemu sebi. Hodil je še sicer v šolo, dobil je tudi inštrukcijo, da bi se vzdrževal. Toda sčasoma je zašel. Vere in Boga se je spominjal le še s pomilovalnim nasmehom. Pred mesecem so ga izključili iz šole. Zdaj je izgubil tudi inštrukcijo. Njegovima dvema učencema je umrla mati in oče ju je vzel k sebi v drugo mesto. Pred dnevi je šel z njima zadnjikrat na sprehod. Ha, tisti sprehod! Peljal ju je iz mesta proti reki. Mlajši, ljudskošolec prvega razreda je nekaj risal po snegu. Bogdan se ni več spomnil, kaj. Vedel je le, da mu je tedaj šinila v glavo neka misel in je potem vsak dan zahajal k reki, ne da bi vedel kako...

— Kaj pa hočem! Življenje je zame tako pusto, prazno in brez smisla! — Zamahnil je z roko in vrgel glavo nazaj.

Nekdo je trdo potrkal. Dva pramena svetlobe sta udarila v sobo, da se je Bogdanu zableščalo.

— Kje imate denar od inštrukcije? Že tri mesece mi dolgujete za stanovanje. —

Po glasu je spoznal gospodinjko-skopuljo.

— Sicer pa se boste po novem letu izselili. Prostor potrebujem. —

— Nimam več denarja. — Porabil ga je bil za druge reči, jesti je tudi moral.

— Torej glejte, da se izgubite čimprej! —

Vzel je klobuk, se tesno zavil in odšel v mrzlo noč...

Od nekod so priplavali zvoki tiste vedno lepe svetončne pesmi. Bogdan je pogledal kvišku in videl za oknom bogato drevesce vse v lučkah.

Stekel je naprej, da bi pregnal tegobo in se ogrel.

Ko je videl srečo za oknom in se spomnil matere ter srečnih dni ob njej, ga je zopet obsla misel, ki se mu je zbudila oni dan ob reki.

Ničesar več ni mislil, le hitel je po poledenelem pločniku skozi zapuščene ulice — iz mesta.

Na bregu reke se je ustavil. Mesec je spokojno obseval snežno poljano in sipal svoje srebro po vodni gladini.

— Saj mora biti tako prijetno, tudi mraz mi ne bo. Valovi me bodo zagnili in potem ... bo konec! —

Tako je govoril Bogdan Senan sam pri sebi. Zeblo ga je in prestopal je z noge na nogo. Reka pa je tekla naprej.

— Saj bo takoj konec! — mu je nekdo prigovarjal.

Zaprl je oči in napravil korak, dva. Nekaj ga je stisnilo.

Misli so se mu podile sem in tja in iz njih se je izvila podoba matere. Dolgo že ni mislil nanjo, zdaj pa jo je videl, kako stoji pred njim, vsa lepa, le obraz ji je žalosten ...

A nenadoma je vsa slika izginila.

— Saj bo bolje, ko te ne bo več tu! Vsem si samo v napoto. Zakaj še čakaš? — je prigovarjala Bogdanu črna misel.

Bogdan se je zmedeno ozrl okrog. Vse je bilo mirno. On sam je stal na bregu in gledal v vodo.

— Ne morem več! ...

Odrgrgal se je z mesta. Samo pet korakov še, še tri, dva, še eden ...

Sunkovito se je ustavil.

Pred njim je bil v gladko sneženo skorjo začrtan križ. Ko je bil pred dnevi peljal svoja učenca na sprehod, je mlajši prav na tem mestu ob spominu na smrt svoje matere iz snega napravil grob, poleg pa začrtal križ.

Bogdan se je stresel. Mati! — Smrt! — Križ!

Za hip je stal nepremično, trd ko kamen. Nato pa se je zrušil na kolena.

— Mati! O, Bog, odpusti! ... —

V mestu so zapeli svetonočni zvonovi ...

*

Ko je spovednik zašepetal tiste milosti polne besede: — Ego te absolvo, — sta Bogdanu dve debeli solzi spolzeli po licu.

Zadnji je pristopil k obhajilni mizi, pa ga je bil Gospod najbolj vesel. Božje dete se je sklonilo do njega, ob njem Marija, zadaj pa vsi angeli in svetniki. Med njimi je bila njegova mati. Prav taka je bila, kakor jo je bil videl prej pri reki, le jokala ni več, ampak se je smehljala ...

*

Cerkovnik je ugašal sveče, šel mimo Bogdana in ga začuden pogledal:

— Fant, ali te nič ne zebe? ...

pisja do papeške besede: »Papeška beseda je življenjski razlog katoliškega tiska.«

Izrečno pa se je na kongresu naglašalo, naj se časnikarji pri objavljanju papeških dokumentov ne zadovoljujejo le z navadnim uredniškim komentarjem. Te dokumente, zlasti važnejše, je treba sistematično popularizirati, pisati o njih ne prestando, dan za dnem, članek za člankom, vse sistematično, organizirano razporejeno.

Med drugim se je tudi sklepalo, naj se pri vseh večjih katoliških listih ustanove študijski centri, kjer naj se metodično proučuje papeška beseda.

In pri nas? Je li papeška beseda življenjski razlog našega katoliškega tiska?

Kje dobiva moči?

Lo-Pa-hong, predsednik kitajske KA, streže s kakim prijateljem ali sinom vsak dan pri sveti maši, vsak dan prejme tudi sveto obhajilo. Po sveti maši moli še križev pot, nato vzame skromen zajtrk (po kitajski navadi skodelico riža). Nato gre po svojih bolnišnicah in sirotišnicah, poučuje, pripravlja na smrt, krščuje in tolaži in to poleg svoje službe, ki jo vestno vrši. Takih mož potrebuje današnji čas!

Komunisti v besedi in dejanju

Lenin se je nekoč izrazil, da bo po boljševiški socialnogospodarski preosnovi človeške družbe verski čut sam od sebe odmril in naj se zato vera ne preganja nasilno, kar bi moglo vzbuditi samo fanatično ogorčenje. Toda to načelo je bilo v veljavi samo takrat, ko boljševiki še niso nastopili vlade. Kakor hitro pa so nosilci boljševizma dobili oblast v roke, so nešteto svečnikov pomorili, pregnali in vrgli v ječe, pozaprli ali porušili cerkve, templje, mošeje in sinagoge. Pod vodstvom visokega sovjetskega uradnika je začela »Zveza vojskujočih se brezbožnikov« točno po načrtu svoje bogokletno uničevalno delovanje, pri čemer so njeni člani olajšali delo tudi GPU-u.

Stalin proti veri

Komunisti poudarjajo ob vsaki priliki, da sta krščanstvo in komunizem nezdržljiva. Tako navaja »Pravda« z dne 21. junija 1935 sledeče Stalinove besede: »Komunistična stranka ne more biti nevtralna nasproti veri, nasproti oznanjevalcem verskih predsodkov, nasproti reakcionarni duhovščini, ki zastruplja mišljenje delavskih mas.« Nato zahteva isti list ojačenje protiverskega boja, katerega izrečno proglasa za potrebnega.

Državniki sklepajo baje iz gospodarskih interesov zveze z boljševiki. Videti je, kakor da je človeštvo slepo in da ne vidi več, odkod prihaja zlo: kjerkoli se namreč prikaže moskovska sovjetska zvezda, pomeni kri, sovraštvo in ogenj.

(Kardinal dr. Innitzer.)

Komunizem na Kitajskem

Kakor je sv. oče spoznal pomembnost Kitajske za katoliško Cerkev, tako se tudi boljševizem zaveda velike važnosti Vzhoda za dosego njegovih namenov. Zato se že dalj časa odigrava na Kitajskem tih boj med obema silama. Stranki se razlikujeta v taktiki boja le v tem, da ena vodi boj z orožjem in idejno propagando, dočim druga osvaja samo z duhovnim prenavljanjem kitajskega naroda.

Ni več dvoma, da je eden najvažnejših namenov boljševizma, da uniči krščanstvo, zlasti pa katoliško vero. Zato je eden razlogov, zakaj osvaja Kitajsko, tudi ta, da bi uničil delo katoliške Cerkve. Kakor nam pove misijonar Lettenbauer, skoro ni najti razen v najvarnejši provinci Hopei po vsej Kitajski misijonarja, kateremu ne bi bili porušili komunisti vsaj misijonsko postajo. Tudi to mnenje z dneva v dan potrjujejo misijonska poročila.

Nastop komunizma na Kitajskem

Po mnenju poznavalcev Kitajske je utrl pot komunizmu na Kitajsko Sunjatsen. Ta je 1911. leta strmoglavil dinastijo Mandžu in s tem je postala Kitajska republika. Razumljivo je, da se je zdaj ta tako obsežna država nekako razkosala na več delov, tako da je bil vsak guverner ali general na svojem ozemlju kot nekak cesar. Iz tega so nastali medsebojni prepiri in boji. In te neurejene razmere so bile prav primerna podlaga komunizmu. Ko je Sunjatsen leta 1918. poslal Leninu čestitke in mu s tem pokazal naklonjenost, so Rusi priložnost dobro izrabili.

Že leta 1920. se je Rusija odrekla vsem kitajskim ozemliem in vsem enostranskim pogodbam, ki so bile vsiljene Kitajski, in je s tem Sunjatsena nase pritegnila. Začela se je boljševiška propaganda. Skrivoma se je organizirala komunistična stranka, proti kateri Sunjatsen ni nastopal. Da bi se na še bolj zavarovali, je sklenil ruski poslanec Joffe s Sunjatsenom pogodbo, da Rusija sicer ne sme uvajati komunistične propagande, pač na sme pomagati Kitajcem v boju proti imperializmu. Boljševiška propaganda se je s tem previdno zavila v nacionalni plašč.

Sunjatsen je v veselem upanju, da bo s pomočjo Rusov Kitajsko rešil, takoj poslal v Moskvo Čangkajšeka, ki je po šestih mesecih ves navdušen za ruske metode začel vsiljevati reorganizacijo Kuomintanga, nacionalne stranke, katero je izvršil po boljševiškem zgledu eden najboljših boljševiških organizatorjev, Borodin. Ta je po dolgem prizadevanju dosegel, da so bili leta 1924. sprejeti komunisti v Kuomintang.

Treba je bilo organizirati vojsko. Blizu Kantona so ustanovili vojno akademijo po ruskem zgledu, katere direktor je bil Čangkajšek.

Končno se je ustanovila v Moskvi tako zvana kitajska univerza, kjer naj bi se odgajali kitaj-

ski boljševiki. Komunistična propaganda je bila v polnem razmahu. V Pekingu so ugotovili, da je prišlo samo v letih 1925—27. skoro stotisoč boljševiških agitatorjev iz sovjetske Rusije na Kitajsko.

Ko je po smrti Sunjatsena postal Čangkajšek generalissimus Kitajske, je prav tako ščitil komuniste, češ kitajska revolucija mora biti združena s svetovno revolucijo. Zato mora Kuomintang sprejemati navodila navodila kominterne. Boljševiki so si meli roke, saj je šlo vse v najlepšem redu. Skoro so zavzemali vodilno mesto v Kuomintangu. Zdelo se je, da bo Kitajska v kratkem boljševiška.

Nenadno pa se obrne Čangkajšek sam proti komunistom. Ta odpor utemeljujejo z različnimi momenti. Peter Schmitz SVD si razlaga na ta način: Ali se je hotel okoristiti z ruskim denarjem in boljševiško organizacijo in jim obrnil hrbet, ko je to dosegel; ali pa so vsi skupaj upali, da bodo rešili Kitajsko s pomočjo Rusije, a so še v pravem času spoznali, da bi s tem prišli iz dežja pod kap. Rihard Mertel pa meni, da so boljševiki premalo računali na zdrav razum Čangkajšeka in njegovo nacionalno zavest.

Kakor je že bilo, komunizem je bil leta 1927. prepovedan in vlada je začela proti niemu ostro borbo. Čangkajšek je postal tudi idejni sovražnik komunizma, ko je 1930 postal kristjan metodistične cerkve. Njemu je uničenje komunizma »prva naloga obnavljajoče se Kitajske«.

Nova taktika komunistov

Idejni boj

Boljševiško akcijo je zadel velik poraz. A kljub temu so spremenili samo taktiko. Prav v tem se kaže, koliko je Rusiji do Kitajske. Uradna Rusija je postala do Kitajske mrzla in brezbrizna. Na drugi strani pa kominterna navenja vse sile, da vodi podtalno propagando. Uradna Rusija o tem »ničesar ne ve«, češ to je kitajska interna zadeva.

Z vso besnostjo so se vrli na delo. S sistemom celic so preplavili vso Kitajsko. Za idejno propagando se poslužujejo predvsem tiska, kar seveda vrše tajno. Če vlada izsledí komunističen časopis, ga začno izdajati pod drugim naslovom, — prav za prav kakor pri nas. Kolikor morejo. Časonis se razdeljuje od osebe do osebe.

Najbolj podjetni so dijaki. Dobro opremljeni z Marksovim in Engelsovim naukom šolajo delavce, hodijo po vaseh, prirejujejo športne igre, raznašajo letake in časopise, uprizarjajo revolu-

Človeštvo mora izbirati med pravo cerkveno avtoriteto in med avtoriteto minljivih dnevnih veličin; kdor zavrže cerkveno avtoriteto, postane suženj dnevnega časopisja in podobnih malih avtoritet. (Fr. W. Förster)

cionarne prizore in pod nacionalnim geslom blajijo krščanstvo kot »čuvarja kapitalizma in imperializma«.

Filozofi imajo svojo organizacijo, ki propa-gira Freudovo psihoanalitično metodo. Družba je bila sicer prepovedana, a se skriva pod dru-gim imenom.

Komunisti so se spravili tudi na pisatelje — kakor povsod. Ustanovila se je tudi »družba le-vičarskih pisateljev«, ki baje vsebuje tudi druge organizacije, kakor znanstvenikov, dramatikov itd. in vodi glavno literarno propagando.

Boj z orožjem

Središče vse propagande sta Kiangsi in Fu-kien. 7. nov. 1931 so vzpostavili v Juihinu vrhovno vlado za vsa sovjetska ozemlja, ki so malo-dane raztresena po vsej Kitajski. Ozemlje se kajpada vedno menjava, kakor zmagujejo vladne ali komunistične čete. Po poročilu Marquis de la Londe-ja so imeli lani 825.000 km² zemlje Sovjeti v svoji posesti in s tem 90 milijonov prebivalcev. Na tem ozemlju uvajajo podoben socialni red, kot v ruski Sovjetiji. Pri osvajanju postopajo brezobzirno. »Komunizem ali smrt!« to je nji-hovo geslo. Kar je slabega, bolnega, mora vse umreti. Vsak upor je kaznovan s smrtjo. Kakšno je življenje v teh ozemljih, nam vedo povedati številni misijonarji, ki so okusili trpko komuni-stično ujetništvo.

Razumljivo je, da je prebivalstvo vse zbe-gano in nima smisla za resno delo, ker jim ko-munistične in roparske tolpe vse sproti uničijo.

Kaj naj stori Cerkev

Misijonarji kljub uspešnemu delu dostikrat obupujejo, saj jim često en sam hud komuni-stičen napad uniči vse sadove. Po njihovem mnenju je komunizem poguben zlasti za mla-dino. Predvsem dijaško pa tudi kmetško mladi-no slepi z nacionalizmom in svojimi lažinaciona-lističnimi, t. zv. protiimperialističnimi težnjami. Zato postajajo misijonarju vedno bolj tuji. Oni hočejo biti Kitajci, misijonar pa je Evropejec,

ali četudi Kitajec, vendar nositelj vere, ki so jo komunisti oklevetali, da je »imperialistična«.

Misijonarji se zavedajo, da se na Kitajski odigrava hud in resen boj. Komunizma ne bo ustavil neobudizem, ki se širi iz Japonske, tudi ne sam boj z orožjem, ampak edino prava ka-toliška vera.

Veliko upanja daje misijonarjem borba Čang-kajška in nankinške vlade. Tu imajo tudi oni svojo zaslombo. Razveseljiv je tudi novi pokret »Novo življenje«, ki ga vodi pravzaprav Čang-kajšek sam. Uspešno deluje tudi kitajska Ka-toliška Akcija. A vse to ne bo zadostovalo, če katoličani ne bomo razumeli, da je nujno po-trebno, da se vrste misijonarev pomnože in da so naši misijonarji potrebni materialne in moralne podpore.

Tudi inteligenca je dolžna storiti svoje. Na-mesto da bi vračala Evropa na Kitajsko idejno izčiščene ljudi, prihajajo iz evropskih univerz izobraženci z materialističnimi in drugimi mo-dernimi zmotami. Tako se vrste komunističnih propagatorjev, ki prihajajo iz Moskve in tudi iz kitajskih šol, še od naše strani množe.

P. Schmitz dobro pravi, da je treba ozna-njati in nasprotnikom propagirati po papežih po-jasnjeni krščanski socialni nauk, treba pa tudi razkrivati antireligiozni duh. Ne smemo biti nevtralni in tudi ne mnenja, da ima Cerkev dolž-nost samo evangelij oznanjati, ne pa posegati v socialno vprašanje.

On in tudi drugi trdijo celo, da bo Rusija zastavila vse moči, da s pomočjo Azije zavouje Evropo. Zato je Evropa dolžna, da pomaga Aziji.

*

Literatura:

Dr. iur. n. Peter Schmitz SVD: Der Bolsche-wismus in China.

Der Apostel 1935: Hans Rihard Mertel.

Odstavek iz »La revue Mondiale« 1935.

Poročila v misijonskih listih.

Ko vidiš, da zmaguje zlo, često sprašuješ, kaj Bog dela. — Kaj Bog dela? — Sodi.

BOŽIČ V MOSKVI

Bil je čas, ko je v Moskvi 1600 cerkva slovesno obhajalo praznik Gospodovega rojstva. Od teh jih je danes samo še nekaj, ki služijo Bo-gu. Pri vsem divjanju brezboštva pa so v Rusiji še ljudje, ki se na-silnemu terorju brezverstva niso uklonili in ki v teh težkih časih s tem globljo pobožnostjo praznujejo svoje praznike. O lanskem božič-nem prazniku nam poroča sir Fer-dinand Pares, voditelj slavističnega oddelka na univerzi v Londonu v reviji »Spectator«.

Po dolgem povpraševanju je našel v nekem zunanem okraju cerkev, ki med zadnjimi še služi službi bož-

ji. Od vseh strani so se v mraku stekale gruče ljudi. V notranjšči-ni so stale množice tako na gosto, da si je le z največjim trudom pri-boril prostor v južni prečni ladji. »Slovesnost je trajala dve uri. Pet-je je bilo lepo in čutil sem, da je bilo bolj vneto, kakor sem ga kdaj slišal v stari Rusiji.« — Trikrat je vsa množica silno pobožno ponovila v zboru pesem in neprestano so se ljudje gnetli k oltarju poljubljat križ. »Povsod v Moskvi sem videl skoraj na vseh obrazih neko potezo odločnosti. Nikjer pa ni bila ta po-teza izrazitejša kakor pri teh mol-lilcih božične slovesnosti. Množica nikakor ni obstajala samo iz starih

ljudi, ampak je bila zastopana do-besedno vsaka starost obeh spolov enakomerno. Bilo je nemogoče, da bi človek tudi samo mislil na raz-redne razlike. Tu so stali krepki možje srednjih let, mnogi so držali za roko dečke, bili so tudi mladi fantje, mlade žene, sploh vse. Dia-koni, ki so se prerivali med množico, da bi pobrali darove, so se morali prav tako truditi, kakor če hoče kdo v Londonu izstopiti iz prenapol-njenega voza podzemeljske železni-ce. Ko smo zapustili cerkev, se je gnetla prav tako gosta množica lju-di k naslednji službi božji, ki se je takoj za tem začela. Bil je prizor, ki ga nikdar ne bom mogel pozabiti.«

Z naših gimnazij

KLASIČNA GIMNAZIJA V LJUBLJANI

Miklavž je prišel na našo gimnazijo 7. decembra. Povabila so ga društva Žar, Jadranska straža in Počitniška zveza (FS). Za uvod smo slišali orkester. Potem je zapel osmošolski moški zbor, za njim pa mešani sedmošolski. Sledila je deklamacija, nato pa je zapel šestošolski moški tercet. Spet je zaigral orkester koračnico v pozdrav prihajajočemu Miklavžu. Ta je najprej pozdravil vse navzoče, nato pa je razdelil svoje darove. Dvorana je bila polna kot še nikoli.

12. decembra je priredil naraščaj JS sestaneke, na katerem je predaval tovariš Slivnik o Bosni in Sarajevu.

»Žar« je priredil sestanek 19. t. m. Na sporedu so bile tri točke. Pregljava VII. a je brala svoj spis »Le zakaj?«, ki je bila njegova snov zajeta iz življenja akademičarke takoj po izpiti. Tov. Arko nam je podal tretje poglavje svoje razprave »Svoboda in oblast«. Obravnaval je religijo in Cerkev. V predavanju se mu je vrinilo nekaj zgodovinskih netočnosti in nelogičnih sklepanj, kar so potem v debati popravili.

Doslej je imel »Žar« sestanke vsako drugo soboto. To dokazuje, da je zanimanje za razna vprašanja od lani precej zraslo. Razveseljivo je, da je predavatelj vedno dosti, pa tudi poslušalci se v velikem številu udeležujejo sestankov.

ST. VID NAD LJUBLJANO

Letos poteka življenje pri nas ne navadno živahno. Vodstvo zavoda nam je preskrbelo francoskega lektorja, ki vodi francoski tečaj, po 2 uri na teden. Poleg tega je vsak prosti čas med nami, da se lahko vadimo v francoski konverzaciji. Imeli smo tudi predavanje v francoskem jeziku s skioptičnimi slikami. Ob tej priliki nam je g. lektor povedal veliko zanimivega o Trianonu in o francoski stavbeni umetnosti. Naročeni smo tudi na francoski dnevnik »La Croix«. Vse to je naše učenje francoščine zelo poživilo in kar tekmuje med seboj, kdo bo bolje izrazil to tako ugodno priliko, ki se nam nudi. Saj lektorja nima razen naše nobena druga gimnazija v Sloveniji.

Tudi naši literatje so letos na vso moč živahni. Izšlo je že pet števil »Domačih vaj«. Da bi se pa zanimanje za literarno delo še zvečalo, je urednik »Domačih vaj« razpisal 3

nagrade, katerih vsaka je bila vredna 60—70 din. Nagrado za najboljšo pesem je dobil Suhadolnik VI., urednik »Domačih vaj«, za najboljšo prozo Štrubelj VIII. in nagrado za najboljšo znanstveno razpravo Seljak VIII.

Vsem čitateljem je znano, da imamo pri nas tudi zelo navdušene športnike, ki so dosegli že prav lepe uspehe. Danes pošiljamo najboljše rezultate, ki so bili doseženi letošnje leto.

Tek 100 m:

Klinar J.VI. 11.9
Drenik VII. 12.2
Jazbec VII. 12.4

Tek 200 m:

Klinar J. 23.8
Filipič VI. 26.9
Klinar A. VI. 29.1

Tek 400 m:

Klinar J. 54
Lozar VII. 58
Gabrovec VI. 59

Tek 1500 m:

Klinar J. 4.34.8
Lozar 4.50
Absec VII. 5.21

Disk:

Filipič 36.21
Nadrah VII. 35
Klinar J. 34

Krogla:

Klinar J. 14.30
Nadrah 14.10
Filipič 12.80.

Kopje:

Klinar J. 41
Drenik 37
Klinar A. 34

Skok v višino:

Klinar J. 153
Filipič 150
Zupančič 148

Skok v daljavo:

Klinar J. 6.22
Drenik 5.73
Jazbec 5.48

Skok s palico:

Filipič 2.65
Zupančič 2.63
Klinar J. 2.40

Mnogi rezultati bi mogli biti še boljši, n. pr. pri kopju in teku na 200 m, če bi sodelovali vsi atleti, ki so zmožni postaviti boljši rezultat. Vsekakor pa so uspehi kljub temu zelo dobri in štejemo lahko šentviško gimnazijo tudi glede športa med najboljše v Sloveniji.

IZ VERŽEJA

Iz Veržeja se še nismo oglasili. Naša gimnazija je v oskrbi salezijancev. Je sicer privatna, toda ob koncu leta polagamo izpite na javni gimnaziji v Mariboru ali v Murski Soboti.

Naš zavod je zlasti namenjen za vzgojo duhovniških poklicev. Med drugimi društvi smo tudi osnovali »Družbo Jezusa Mladeniča« in Katoliško Akcijo. Pred božičem bo sprejetih v KA nekaj novih članov.

Že sedaj se hočemo pripraviti in oborožiti za pot, ki nas čaka v življenju. Posnemati hočemo Jezusa Mladeniča. Pa ne samo v Njegovem krepostnem življenju, temveč tudi v Njegovem delovanju.

Jezus Mladenič naj privede iz Veržeja mnogo takih duhovnikov, ki bodo znali kljubovati razburkanim valovom današnjega pokvarjenega sveta.

IZ MURSKE SOBOTE

Slovenska Krajina, najsevernejša deželica naše domovine, se je dolgo borila za izpopolnitev svoje gimnazije. Dolgo je čakala za ureditev tega za njo tako važnega problema.

17. dec. pa smo brali v dnevnih, da so kr. namestniki podpisali ukaz, s katerim se nepopolna gimnazija v Murski Soboti pretvori v popolno šolskim letom 1937/38.

Vzroki te upravičene želje so vobče znani; eden izmed najvažnejših je prevelika naseljenost Slovenske Krajine in radi tega beda, ki mnoge žene v tujino iskat dela in kruha. Ta beda ne dopusti mnogim mladim dijakom, da bi šli nadaljevati svoje študije v Ljubljano ali kam drugam. Če pa pride tja, se mora cele dneve ukvarjati z inštrukcijami, učiti se mora ponoči in stanovati v slabih stanovanjih.

Pred začetkom tega šolskega leta je bil ponovno izdan dekret, da se sme v šolo voziti le iz daljave 6 km. Tudi ta odredba je zelo zadela siromašne dijake, ki se vozijo s kolesom nad 12 km. Do 20% soboškega dijaštva je navezanih na kolo, - vozijo se v ledu in mrazu, v blatu in dežju.

*

Francoski protestanti o preganjanju v Španiji

»Fédération Protestante de France« prinaša proglaš, v katerem izraža žalost nad krvavo državljansko vojsko v Španiji in poziva vernike k molitvi za vse žrtve strašne vojne: »zlasti za katoliške in protestantske vernike, duhovnike in lajke, ki so bili poklicani, da s trpljenjem in često za mučenštvom pričujejo za svojo vero.«

*

Organizacija je danes neobhodno potrebna! Zlo se v resnici mogočno organizira in to mu vse moči krepki in njegov vpliv silno razširja. Zato se mora organizirati tudi dobro, tudi dobri načrti in dobra dela. Kaj še ostane, če ni organizacije? Samo partikularizem in individualizem.

Pij XI., 27. VIII. 1935.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana) Tiska Misijonska tiskarna, Groblje-Domžale (Jože Godina).